

MEMÒRIA DEL CURS 2001-2002

I. *Sessió inaugural*

La sessió inaugural del curs 2001-2002, el vint-i-cinquè d'existència dels Amics de l'Art Romànic (AAR), filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), tingué lloc a la Sala Prat de la Riba el dimecres 3 d'octubre de 2001 i estigué a càrrec del doctor Xavier Barral i Altet, membre de l'IEC, que tractà del tema *Sobre la imatge com a retrat de Crist a l'edat mijana*. Aquest discurs fou publicat i distribuït a tots els socis.

II. *Celebració del 25è aniversari dels Amics de l'Art Romànic*

El dia 5 de juny de 2002 tingué lloc a la Sala Prat de la Riba de l'IEC l'acte de celebració del 25è aniversari de la fundació dels AAR. La mesa quedà constituïda pel doctor Manuel A. Mundó i Marcet, membre de l'IEC, com a president, en substitució de la presidenta de la filial, doctora M. Teresa Matas i Blanxart, i del delegat, doctor Joan-F. Cabestany i Fort, els quals no hi pogueren assistir per causa familiar greu; per la senyora Maria Porter i Moix, pel senyor Ramon Millet i Domènech i per la senyora Guadalupe Miras i Bernal, com a secretària de l'entitat.

El programa de l'acte, que s'inicià amb la lectura del discurs que havia de pronunciar la presidenta, inclogué una memòria de les activitats dutes a terme pels AAR durant aquests vint-i-cinc anys, el lliurament de guardons als presidents, als delegats de l'IEC i als socis de mèrit, un parlament a càrrec del doctor Mundó i tres interpretacions musicals a càrrec de la Coral de Cambra Diaula de Barcelona. Aquesta sessió comptà amb l'assistència de cent vint-i-cinc socis i familiars dels guardonats.

III. *Presentació de publicacions*

El dimarts 18 de desembre de 2001 es presentà a la Sala Prat de la Riba el tretzè volum de la revista *Lambard: Estudis d'Art Medieval*. L'acte, que comptà amb l'assistència d'un centenar de socis, estigué a càrrec del doctor Joaquín Yarza Luaces, catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Aquest volum inclou, entre altres articles, quatre de les conferències pronunciades en el XVI Cicle *Iconografia profana de l'art romànic*.

El 6 de febrer de 2002 tingué lloc la presentació del volum de la II Taula Rodona *Les esglésies de Sant Pere de Terrassa: de seu episcopal a conjunt monumental*. L'acte, que se celebrà a la Sala Prat de la Riba de l'IEC i comptà amb l'assistència de gairebé un centenar de persones, estigué a càrrec del doctor Manuel A. Mundó i Marcet, membre de l'IEC.

IV. *Celebració del VII Col·loqui*

Els dies 21, 22 i 23 de novembre de 2001 es dugué a terme, amb un total de vuitanta-tres participants, el VII Col·loqui dels Amics de l'Art Romànic, dedicat enguany a *Conservar i restaurar: arqueologia i arquitectura*. Els temes i els ponents foren els següents:

De l'excavació d'urgència a la restauració del monument: l'exemple del castell de Mataplana, pel doctor Manuel Riu i Riu.

De Viollet-le-Duc a la Carta de Venècia: temes i criteris de la restauració, pel doctor Olivier Poisson.

Arqueologia i restauració al monestir de Sant Llorenç prop Bagà, Guardiola de Berguedà, pel senyor Antoni González i Moreno-Navarro i pel doctor Albert López Mullor.

La catedral de Tarragona. Obres de restauració i treball arqueològic, pels senyors Joan Figuerola, Joan Gavadal i Joan Menció.

Sant Pere de Rodes: excavació i restauració, pel doctor Joan-Albert Adell i Gisbert i pel senyor Eduard Riu-Barrera.

Geofísica i arqueologia. La catedral de Girona a la vista, pel doctor Pere Freixas i Camps i pel doctor Josep M. Nolla i Brufau.

Hi actuà com a moderadora la doctora M. Teresa Matas i Blanxart, presidenta dels AAR i directora del Centre d'Art Romànic Català (ARCAT). La sessió de cloenda estigué a càrrec del doctor Joan-F. Cabestany i Fort, membre de l'IEC.

V. Sessions de treball: conferències

Al llarg del curs, amb una mitjana de cinquanta a seixanta assistents, es du-gueren a terme quatre sessions de treball en les quals es pronunciaren conferències sobre diferents aspectes relacionats amb el món medieval. Les confe-rències foren les següents:

14 de gener de 2002	<i>Paisatge artístic de la Manresa medieval</i> , per la doc-tora Anna Orriols i Alsina, professora de la UAB.
13 de març de 2002	<i>Els ponts medievals. Un exemple concret: el Pallars</i> , a càrrec del doctor Joan-F. Cabestany i Fort, membre de l'IEC, i de la senyora Erika Redondo.
15 d'abril de 2002	<i>Sant Pere de Galligants, sub urbe gerundensis. Escenificació d'un ideal monàstic</i> , a càrrec del doc-tor Gerardo Boto Varela, professor de la Universi-tat de Girona.
13 de maig de 2002	<i>Una peça cabdal de la talla romànica a Cata-lunya: la marededéu de Ger (MNAC)</i> , a càrrec del senyor Jordi Camps i Sòria, conservador de la Secció d'Art Romànic del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC).

En col·laboració amb el Centre Excursionista de Catalunya, els AAR ha dut a terme el cicle de conferències *Puig i Cadafalch i l'excursionisme*, segons el programa següent:

9 d'octubre de 2001	<i>Els elements ornamentals en l'obra de Puig i Ca-dafalch</i> , a càrrec de la senyora Teresa Camps, professora d'història de l'art de la UAB.
16 d'octubre de 2001	<i>Puig i Cadafalch, l'arquitecte</i> , a càrrec del doc-tor Joan-F. Cabestany, membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC.
23 d'octubre de 2001	<i>Puig i Cadafalch, l'estudiós</i> , a càrrec del doctor Joan-F. Cabestany, membre numerari de la Sec-ció Històrico-Arqueològica de l'IEC.
30 d'octubre de 2001	<i>Puig i Cadafalch, el restaurador</i> , a càrrec del doctor Joan-F. Cabestany, membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC.

Les conferències tingueren lloc a la Sala d'Actes del Centre Excursionista de Catalunya.

VI. Sessions de treball de camp: visites

També s'han dut a terme vuit sessions de treball de camp (visites):

20 d'octubre de 2001	Església de Sant Víctor de Dòrria (Toses, Ripollès), conduïda per la doctora M. Teresa Matas, el doctor Joan-F. Cabestany i Fort i el senyor Pere Rovira i Pons, conservador restaurador d'obres d'art i tècnic del Servei de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya.
10 de novembre de 2001	Exposició <i>Puig i Cadafalch i l'excursionisme</i> i Institut Amatller d'Art Hispànic, conduïda per la senyora Montserrat Blanch.
1 de desembre de 2001	Sala d'Art Gòtic del MNAC, conduïda pel doctor Francesc Ruiz.
26 de gener de 2002	Església de Santa Maria del Mar, conduïda pel doctor Joan Bassegoda i Nonell.
23 de febrer de 2002	Església de Santa Maria de Barberà, conduïda per la doctora Francesca Español i Bertran, professora de la Universitat de Barcelona (UB).
16 de març de 2002	Església de Santa Margarida de Martorell, conduïda pel senyor Alfred Mauri, arqueòleg.
20 d'abril de 2002	Monestir de Sant Pere de Galligants, conduïda pel doctor Gerardo Boto Varela, professor de la Universitat de Girona.
25 de maig de 2002	Monestir de Santa Maria de Poblet, conduïda pels doctors Agustí Altisent i Altisent i Joan-F. Cabestany i Fort.

VII. Novena edició del Premi dels Amics de l'Art Romànic

Enguany, en la seva novena edició, el Premi d'Amics de l'Art Romànic ha estat atorgat a la senyora Estrella Massons i Rabassa pel treball *La iconografia del diable al claustre de Santa Maria de l'Estany*, segons acord de la ponència integrada pels doctors Joan-F. Cabestany i Fort, Francesca Español i Bertran i M. Teresa Matas i Blanxart.

VIII. *Assistència a sessions científiques*

- 7-29 de juny de 2001 La doctora M. Teresa Matas, presidenta dels AAR, i el doctor Joan-F. Cabestany, delegat de l'IEC, assistiren a la XXIX Setmana Internacional d'Estudis Medievals *Mites i memòria*, organitzada per l'Institut d'Estudis Medievals (UAB) i l'Institut d'Estudis de la Cultura Medieval (UB), i celebrada en el Museu-monestir de Pedralbes.
- 6-13 de juliol de 2001 Assistència de la doctora M. Teresa Matas, presidenta dels AAR, i del doctor Joan-F. Cabestany, delegat, a les *Journées Romanes. Naissance et renaissance de la ville à l'époque romane* (abadia de Sant Miquel de Cuixà).
- 17-20 de juliol de 2001 Assistència de la senyora Guadalupe Miras, secretària dels AAR, a les jornades *Aproximación al románico*, que organitzà el Centro Regional de la UNED de Palència.
- 1-4 d'agost de 2001 La senyora Guadalupe Miras, secretària dels AAR, assistí al XV Seminario sobre Historia del Monacato *Sueños y visiones en la antigüedad: cristianos y paganos*, organitzat per la Fundación Santa María la Real - Centro de Estudios del Románico, Monasterio de Santa María la Real (Aguilar de Campoo, Palència).
- 7 d'octubre i 2 de desembre de 2001 Inauguració i clausura de l'exposició del senyor Josep Mairal *Arquitectura i escultura del romànic català* (Palau Mercader, Cornellà). Intervenció, en l'acte de clausura, del doctor Joan-F. Cabestany, el qual assistí a ambdues sessions acompanyat de la doctora M. Teresa Matas i la senyora Guadalupe Miras.
- 16, 23 i 30 d'octubre de 2001 El doctor Joan-F. Cabestany pronuncià tres conferències dins el cicle *Puig i Cadafalch i l'excursionisme*, organitzat pel Centre Excursionista de Catalunya i els AAR amb motiu de l'Any Puig i Cadafalch.
- 20 d'octubre - 10 de novembre de 2001 Participació del doctor Joan-F. Cabestany, delegat de l'IEC, en les II Jornades d'Història i Arqueologia Medieval del Maresme *L'organització de*

- l'espai i models de poblament*, organitzades pel Grup d'Història del Casal (Mataró) amb la col·laboració dels AAR.
- 2 de novembre de 2001 Assistència de la senyora Guadalupe Miras a la inauguració de la mostra fotogràfica *Arquitectura religiosa romànica a la comarca del Ripollès*, organitzada per la Unió Excursionista de Catalunya de Sants.
- 21, 22 i 23 de novembre de 2001 Intervenció de la doctora M. Teresa Matas i del doctor Cabestany en el VII Col·loqui *Conservar i restaurar: arqueologia i arquitectura*, organitzat pels AAR i l'ARCAT.
- 8 de desembre de 2001 La secretària de l'entitat, senyora Guadalupe Miras, assistí a la LIV Festa Anual del Monestir de Santes Creus (Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus).
- 11 de desembre de 2001 Assistència de la doctora M. Teresa Matas i del doctor Joan-F. Cabestany a la inauguració de l'exposició *Els Reis Mags d'Orient. Història d'una tradició*, organitzada pel Museu-monestir de Pedralbes (Museu d'Història de la Ciutat), amb la col·laboració de la fundació Thyssen-Bornemisza.
- 24 de gener de 2002 La secretària dels AAR, senyora Guadalupe Miras, en representació de la presidenta de l'entitat, doctora M. Teresa Matas, assistí a la inauguració de la remodelació de la Sala d'Escultura en Pedra del Museu Frederic Marès.
- 6 de febrer de 2002 Assistència del delegat, la secretària i part de la Junta Directiva a la presentació del volum de la II Taula Rodona *Les esglésies de Sant Pere de Terrassa: de seu episcopal a conjunt monumental*. L'acte, celebrat a la seu de l'IEC, estigué a càrrec del doctor Manuel A. Mundó.
- 20 de febrer de 2002 Assistència de la doctora M. Teresa Matas i del doctor Joan-F. Cabestany a la *Cloenda de l'Any Puig i Cadafalch*, que tingué lloc a la Casa Maccaya de Barcelona.
- 3 d'abril de 2002 La presidenta dels AAR, acompanyada del delegat de l'IEC i de la Junta Directiva, assistí a la inauguració de l'exposició *La col·lecció somiada*.

- Escultura medieval a les col·leccions catalanes* (Museu Frederic Marès).
- 18-21 d'abril de 2002 Participació del delegat de l'IEC, doctor Cabestany, en el II Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya, celebrat a Sant Cugat del Vallès, amb el tema *Els conjunts monàstics*.
- 20 d'abril de 2002 Assistència del doctor Joan-F. Cabestany a la presentació de la *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs XI* (Sant Just Desvern).
- 10 de maig de 2002 La presidenta dels AAR, doctora M. Teresa Matas; el delegat de l'IEC, doctor Joan-F. Cabestany, i la secretària de la filial, senyora Guadalupe Miras, assistiren a la inauguració de l'exposició *Descobrir Sant Benet de Bages. Espai d'art* (Manresa).
- 18 de maig de 2002 La presidenta dels AAR, acompanyada del delegat de l'IEC i de part de la Junta Directiva, assistí a la inauguració del Museu Episcopal de Vic.
- 22 de maig de 2002 Assistència del vocal doctor Pere Beseran, professor de la UB, a la inauguració de l'exposició *La memòria dels Montcada. Fragments de l'esplendor gòtica de la Seu Vella*, de la qual fou comissari (Seu Vella, Lleida).
- 22 de maig de 2002 Assistència de la secretària dels AAR, senyora Guadalupe Miras, a la inauguració de l'exposició *La Catalunya jueva* (Museu d'Història de Catalunya).
- 26-28 de juny de 2002 La presidenta, doctora M. Teresa Matas, i la secretària dels AAR, senyora Guadalupe Miras, assistiren a la XXX Setmana Internacional d'Estudis Medievals *Europa i l'Islam. Acords i desacords* (Museu-monestir de Pedralbes).

IX. Publicacions

BARRAL I ALTET, Xavier. *Sobre la imatge com a retrat de Crist a l'edat mitjana. Lambard: Estudis d'Art Medieval*. Vol. XIII.

II Taula Rodona. *Les esglésies de Sant Pere de Terrassa: de seu episcopal a conjunt monumental*.

Hom ha continuat la publicació de la *Circular* (núm. 205 a 214), la qual té com a finalitat servir de mitjà de comunicació amb els associats.

X. Assemblea General Ordinària

El dilluns 29 d'abril se celebrà l'Assemblea General Ordinària, en la qual es van aprovar la memòria d'activitats del curs 2000-2001 i la gestió administrativa de la Junta Directiva. Hom acordà per unanimitat, a proposta de la Junta Directiva, el nomenament com a socis de mèrit dels AAR dels socis següents: doctor Josep M. Gasol i Almendros, senyor Josep M. Gavín i Barceló, doctor Antoni Pladevall i Font, doctor Olivier Poisson i doctor Eduard Ripoll i Pèrelló.

Els AAR compten actualment amb un total de 559 socis (de mèrit, agregats, numeraris i entitats adherides). Hem de lamentar, però, l'òbit, durant el curs 2001-2002, dels socis següents:

Francesc Camprubí i Alemany
Pere Carol i Torres
Emília Tarracó i Planas
Dolors Via i Pros